

PV College: Hành trình 50 năm đào tạo và phát triển nguồn nhân lực

09:01 24/09/2025

Năm 1975, đất nước vừa bước ra khỏi chiến tranh, công nghiệp dầu khí còn là một lĩnh vực mới mẻ. Thế nhưng, cùng với sự kiện thành lập Tổng cục Dầu mỏ và Khí đốt Việt Nam ngày 3/9/1975 (nay là Tập đoàn Công nghiệp - Năng lượng Quốc gia Việt Nam - Petrovietnam), một quyết định mang tính chiến lược đã ra đời: thành lập Trường Công nhân Kỹ thuật Dầu khí vào ngày 7/11/1975.

Ngôi trường non trẻ này, nay là Trường Cao đẳng Dầu khí (PV College), đã đồng hành trọn vẹn nửa thế kỷ cùng Petrovietnam, trở thành cái nôi đào tạo thế hệ công nhân dầu khí tiên phong của đất nước.

Ông Lê Minh Hồng có 25 năm gắn bó với PV College (từ năm 1980), là Hiệu trưởng đời thứ 4 (năm 2002-2006). Ảnh tư liệu

Ông Lê Minh Hồng - nguyên Phó Tổng Giám đốc Petrovietnam, Phó Chủ tịch Hội Dầu khí Việt Nam, người có 25 năm gắn bó với trường, vẫn nhớ rõ: “Trong quyết định thành lập khi ấy có bốn đơn vị, nhưng đến nay ba đơn vị kia đã hoàn thành

nhiệm vụ và giải thể, chỉ riêng Trường Công nhân Kỹ thuật Dầu khí còn lại, lớn lên cùng ngành. Đó là tầm nhìn rất đúng đắn, bởi nguồn nhân lực chính là yếu tố then chốt quyết định thành công hay thất bại của sự nghiệp tìm kiếm, khai thác dầu khí cho Tổ quốc”.

Những năm đầu gian khó nhưng đầy khát vọng.

Ông Lê Minh Hồng nhớ lại buổi đầu ấy với nhiều cảm xúc. Khi cả nước vẫn loay hoay trong cảnh thiếu thốn, bo bo còn là lương thực chính của thầy và trò, thì ngôi trường non trẻ này lại được Chính phủ Na Uy hỗ trợ xây dựng với cơ sở đào tạo bậc nhất lúc bấy giờ. Toàn bộ giáo trình và trang thiết bị đều đạt chuẩn quốc tế, các phòng thực hành đầy đủ và hiện đại.

Thời gian đầu, trường chỉ đào tạo vài nghề trọng yếu: khoan, hàn, cơ khí, động cơ, điện và lặn sâu. Đây là những nghề trực tiếp phục vụ xây dựng và khai thác dầu khí, là “xương sống” của một ngành công nghiệp gần như còn ở trang giấy trắng. Người học không chỉ tiếp thu lý thuyết mà còn thực hành liên tục trên thiết bị mô phỏng giống hệt ngoài thực tế. Chính cách đào tạo ấy đã tạo nên sự khác biệt: khi ra trường, họ có thể lập tức đảm nhận công việc trên công trường dầu khí, sẵn sàng ra biển, lên giàn khoan, tham gia vào những công trình trọng điểm quốc gia.

Không chỉ có cơ sở vật chất hiện đại, đội ngũ giảng viên của trường cũng rất đặc biệt. Có người trưởng thành từ các nước xã hội chủ nghĩa, có người được đào tạo ở phương Tây, sau này còn được nâng cao kiến thức tại Mỹ, Pháp và nhiều quốc gia khác. Sự kết hợp đa dạng ấy đã tạo nên một đội ngũ vừa vững vàng lý luận, vừa giàu thực tiễn, bảo đảm chất lượng nhân lực được đào tạo luôn tiệm cận chuẩn quốc tế.

Ngay từ những ngày đầu, nhà trường luôn đào tạo theo đúng nhu cầu sử dụng của ngành (Ảnh tư liệu: Lớp học mô hình Khoan)

Một đặc điểm quan trọng ngay từ những ngày đầu là nhà trường luôn đào tạo theo đúng nhu cầu sử dụng của ngành. Ngành cần nghề gì, trường mở nghề đó; đơn vị nào thiếu lực lượng, trường xây dựng ngay chương trình để cung ứng. Nhờ vậy, học viên vừa được đào tạo bài bản, vừa gắn chặt với thực tế công trường, giàn khoan, nhà máy.

Theo ông Lê Minh Hồng, quá trình phát triển đào tạo của trường có thể chia thành hai giai đoạn rõ rệt. Từ năm 1975 đến năm 1990, trọng tâm là đào tạo lực lượng trực tiếp phục vụ tìm kiếm, thăm dò và khai thác trên thềm lục địa Việt Nam - giai đoạn hình thành lớp công nhân dầu khí tiên phong.

Từ sau năm 1990, cùng với sự phát triển của công nghiệp khí, phân bón, lọc - hóa dầu và điện, nhà trường mở rộng thêm hàng chục ngành nghề: từ cơ khí, tự động hóa đến vận hành nhà máy chế biến khí, nhà máy điện, nhà máy đạm, lọc dầu... Song song với đó, trường vẫn đảm nhận nhiệm vụ bồi dưỡng thường xuyên, trở thành “địa chỉ quen thuộc” để cán bộ, công nhân viên toàn ngành quay lại học tập, nâng cao kỹ năng - đúng với tinh thần “học suốt đời” mà Đảng và Nhà nước đề ra.

Thế hệ tiên phong

Những thế hệ công nhân kỹ thuật của ngành Công nghiệp - Năng lượng quốc gia trưởng thành từ mái trường này đã nhanh chóng trở thành lực lượng chủ lực của Petrovietnam. Có thời điểm, nhân lực do trường đào tạo chiếm tới 80-90% lực lượng lao động toàn ngành, mỗi năm lên tới hàng ngàn lượt học viên.

Chính họ là những bàn tay trực tiếp vận hành máy móc, làm việc trên giàn khoan, góp phần làm nên những cột mốc kỳ diệu trong tìm kiếm, thăm dò và khai thác dầu khí, cùng toàn thể người lao động Petrovietnam viết nên những trang sử vẻ vang của ngành.

Chương trình đào tạo tại Khoa Cơ khí - Động lực học

Điều làm ông Lê Minh Hồng tự hào nhất là chất lượng con người. Học viên thời kỳ ấy phần lớn là những thanh niên vừa rời quân ngũ, từng vào sinh ra tử trên chiến trường. Họ mang trong mình kỷ luật, tinh thần trách nhiệm và bản lĩnh của người lính, để rồi trên giảng đường tiếp tục phát huy phẩm chất ấy. “Đó là thế hệ công nhân ưu tú, họ góp phần quan trọng vào việc xây dựng ngành Dầu khí, nhiều người nay đã nghỉ hưu nhưng dấu ấn để lại vẫn còn rõ nét”, ông nói.

Trong ký ức của ông, những ngày cả thầy và trò cùng sống trong cảnh chật vật vẫn sáng bừng niềm hứng khởi, bởi ai cũng hiểu mình đang làm một việc có ý nghĩa lớn lao. Họ ăn bo bo, nhận đồng lương ít ỏi, nhưng vẫn say sưa học tập, giảng dạy, bởi niềm tin rằng ngày mai, khi tìm thấy dầu, đất nước sẽ đổi thay. Và rồi niềm tin ấy đã thành hiện thực.

Tháng 6/1986, dòng dầu thương mại đầu tiên từ mỏ Bạch Hổ tuôn trào. Toàn ngành Dầu khí vỡ òa, và với thầy trò Trường Công nhân Kỹ thuật Dầu khí, niềm vui ấy càng nhân đôi. “Chúng tôi reo hò như trẻ nhỏ”, ông Hồng kể, “bởi hiểu rằng từ đây ngành sẽ phát triển, đồng nghĩa với việc học trò của mình sẽ có việc làm, có tương lai, và trường sẽ còn có thêm điều kiện để lớn mạnh”.

Chỉ hai năm sau, ngày 6/9/1988, khi dòng dầu từ tầng móng granit phun trào, kỳ tích mang tầm quốc tế ấy đã khẳng định rằng những thế hệ công nhân dầu khí đầu tiên của Việt Nam hoàn toàn có thể sánh vai cùng bạn bè thế giới.

Giàn MSP-1, nơi khai thác tấn dầu thương mại đầu tiên mỏ Bạch Hổ năm 1986 (Ảnh: Vương Thái)

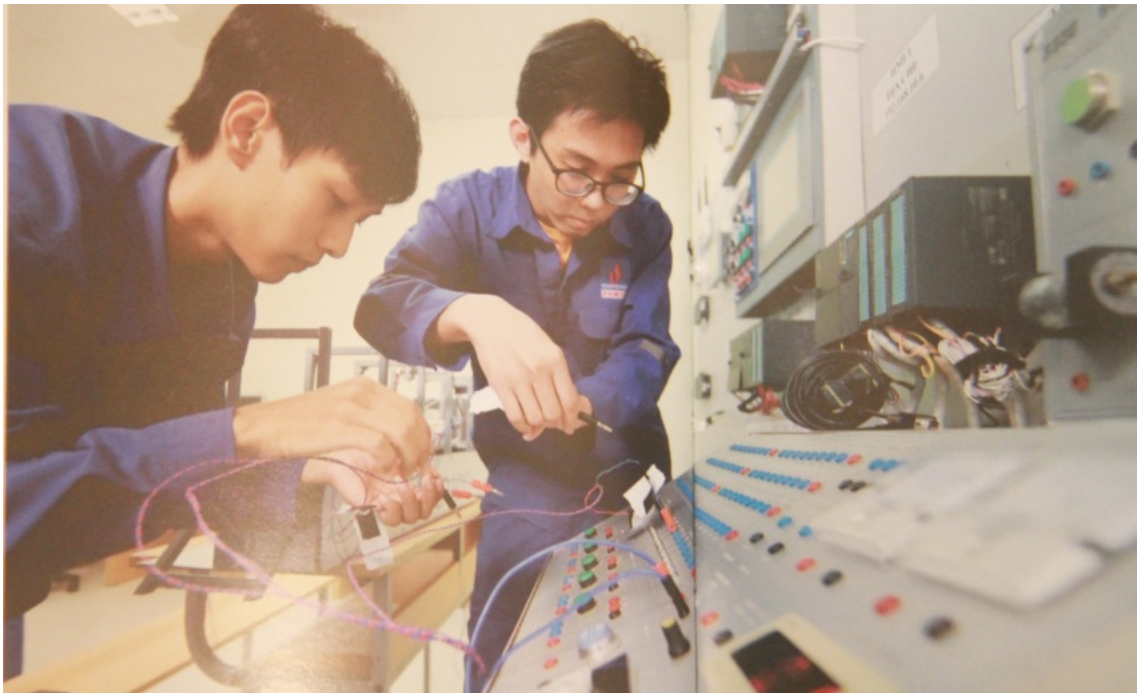
Hào khí của những ngày ấy khiến tất cả quên đi nhọc nhằn đời sống. Thầy trò chỉ nghĩ đến việc đào tạo thật tốt, học tập thật giỏi để đáp ứng nguồn nhân lực cho những công trình đang hình thành. Và họ đã làm được. Các doanh nghiệp tiếp nhận không chỉ yên tâm mà còn dành nhiều lời khen ngợi cho chất lượng đào tạo của nhà trường - phần thưởng lớn nhất cho những người thầy.

Triết lý đào tạo “vừa hồng, vừa chuyên”

Cái khác biệt của PV College thời đó không chỉ nằm ở thiết bị hiện đại hay giáo trình chuẩn quốc tế, mà còn ở triết lý đào tạo xuyên suốt: “vừa hồng, vừa chuyên”. Nhà trường chú trọng rèn tay nghề song hành với bồi đắp đạo đức, coi đó là nền tảng để tạo nên những thế hệ công nhân vừa giỏi nghề, vừa sống đẹp.

Từ triết lý ấy, trường còn đi tiên phong với mô hình “đào tạo trước tuyển dụng”: mỗi khi đất nước chuẩn bị vận hành một công trình trọng điểm như Nhà máy Đạm Phú Mỹ, Lọc dầu Dung Quất, Đạm Cà Mau hay các nhà máy điện khí, trường được giao đào tạo sẵn lực lượng - từ kỹ sư, công nhân kỹ thuật đến cán bộ quản lý - để khi công trình hoàn thành có thể lập tức tiếp nhận và vận hành.

Cách làm sáng tạo này vừa bảo đảm nguồn nhân lực chất lượng cao, vừa rút ngắn thời gian đưa công trình vào hoạt động, góp phần vào thành công của nhiều dự án trọng điểm quốc gia.

PV College trở thành cơ sở đầu tiên ở Việt Nam triển khai thành công mô hình “Đào tạo - Dịch vụ đào tạo - Dịch vụ kỹ thuật” (Ảnh tư liệu tại phòng thực hành Điện của trường)

PV College trở thành cơ sở đầu tiên ở Việt Nam triển khai thành công mô hình “Đào tạo - Dịch vụ đào tạo - Dịch vụ kỹ thuật”. Mô hình này mở ra một hướng đi khác biệt, giúp giáo viên và học viên không chỉ gói gọn trong giảng đường mà còn trực tiếp tham gia vào thực tiễn sản xuất kinh doanh của ngành, qua đó tích lũy kinh nghiệm, nâng cao trình độ và tay nghề.

Từ hoạt động dịch vụ kỹ thuật, mỗi năm trường tạo ra nguồn thu hàng trăm tỷ đồng để tái đầu tư cho đào tạo, hiện đại hóa trang thiết bị và cải thiện đời sống cho thầy trò. Nhờ vậy, PV College đã khẳng định được bản sắc riêng: gắn kết đào tạo với thực tiễn, biến lý thuyết thành hành động, tri thức thành giá trị cụ thể, góp phần đưa chất lượng nguồn nhân lực ngày càng tiệm cận chuẩn quốc tế.

Trong hành trình trưởng thành, ngôi trường đã nhiều lần đổi tên, mỗi cái tên đều gắn với một nhiệm vụ mới. Từ Trường Công nhân Kỹ thuật Dầu khí thành Trường Cán bộ - Công nhân Dầu khí; Trung tâm Đào tạo Dầu khí Việt Nam; rồi Trung tâm Đào tạo và Cung ứng nhân lực Dầu khí; sau đó là Trường Đào tạo Nhân lực Dầu khí đến Cao đẳng Nghề Dầu khí và nay là Trường Cao đẳng Dầu khí - PV College

Nguyên Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng (khi đó là Phó Thủ tướng Thường trực) thăm Trường Đào tạo Nhân lực Dầu khí năm 2005 (Ảnh tư liệu)

Với ông Lê Minh Hồng, ký ức sâu sắc nhất vẫn là những ngày đầu tiên, khi tất cả còn trong tay trắng, khi học viên vừa từ chiến trường trở về khoác áo người thợ, khi giảng đường vang lên tiếng máy hàn, tiếng rèn cơ khí cùng tinh thần kỷ luật sắt đá của một thế hệ coi việc học như một nhiệm vụ chiến đấu.

Ngày nay, khi nhắc về thế hệ ấy, ông Lê Minh Hồng vẫn xúc động: “Họ chính là những người mở đường, những người cùng viết trang sử đầu tiên cho ngành Dầu khí. Chính họ đã góp phần biến những giấc mơ tìm dầu của dân tộc thành hiện thực”. Và ngôi trường đã ươm mầm họ, từ cái nôi ban đầu của ngành, PV College tiếp tục bước vào kỷ nguyên mới, đào tạo nhân lực cho chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, năng lượng tái tạo, điện hạt nhân.

Nửa thế kỷ đã đi qua, nhưng ký ức về lớp học viên giai đoạn đầu, về những giây phút vỡ òa khi dầu phun trào từ lòng đất, vẫn còn nguyên vẹn. Đó không chỉ là một phần lịch sử của PV College, mà còn là niềm tự hào của Petrovietnam, của cả một dân tộc. Từ giảng đường nơi tiếng máy hàn hòa với tiếng cười, từ những bữa cơm bo bo giản dị nhưng đầy khát vọng, một thế hệ công nhân kỹ thuật dầu khí đã lớn lên, ra biển, chinh phục những công trình, nhà máy hiện đại và viết nên những kỳ tích để hôm nay, khi nhìn lại, ta thấy rõ hơn sức mạnh của trí tuệ, bản lĩnh và khát vọng Petrovietnam.

Hoàn thành sứ mệnh vẻ vang!

Ông Lê Minh Hồng - nguyên Phó Tổng Giám đốc Petrovietnam

Ông Lê Minh Hồng - nguyên Phó Tổng Giám đốc Petrovietnam: “Gần nửa thế kỷ qua, từ con số không, Petrovietnam đã trở thành một trong những tập đoàn kinh tế hàng đầu đất nước, đóng góp to lớn cho sự nghiệp xây dựng và phát triển.

Là thế hệ thứ hai, thứ ba của những ‘người đi tìm lửa’, chúng tôi vô cùng tự hào về những thành quả ấy. Với Trường Công nhân Kỹ thuật Dầu khí - nay là PV College, suốt gần 50 năm qua, nhà trường đã cung cấp nguồn nhân lực then chốt cho Petrovietnam, luôn được các thế hệ lãnh đạo Tập đoàn ghi nhận và đánh giá cao. Nhờ có lực lượng ấy mà ngành Dầu khí có thể chủ động về con người trong suốt hành trình phát triển.

Là Hiệu trưởng đời thứ tư của PV College, tôi tự hào về những cống hiến của nhà trường cho Petrovietnam. 50 năm đã đi qua, chúng ta đã hoàn thành sứ mệnh của chặng đường đầu tiên, và tôi tin tưởng rằng trong chặng đường tiếp theo, Petrovietnam cùng PV College sẽ tiếp tục phát triển mạnh mẽ, xứng đáng với niềm tin và kỳ vọng của các thế hệ “người đi tìm lửa”.

Trần Mạnh